

Hvordan sikre villaksen som ressurs?

Miljøforvaltningens tiltak og viktige virkemidler

Altaseminar 9.-10. februar 2016, miljødirektør Ellen Hambro

Miljødirektoratets samfunnsoppdrag

klima

naturmangfold

forurensning

friluftsliv

skaffer og formidler
miljøinformasjon

utøver og iverksetter
forvaltningsmyndighet

styrer og veileder
regionalt og kommunalt
nivå

gir faglige råd

deltar i internasjonalt
miljøarbeid

samfunnsoppdraget vårt

Laksefisk og verdiskaping

ROMSLÅS BUDSTIKKE LØRDAG 25. mai 2013 NYHETER 5

Skal fiske i Eira

Kong Harald skal til Eresfjord for å lande storlaksen

Kong Harald er ivrig fisker og i år prøver han fiskeflekken i lakseelva Eira.

TORILL SØREVIK
KULTUR- og idrettsleder i Eira

WESSET: Etter det Romslåslåse Budstikkets kjenner til blir det et stort fisketog i Eira. Men, kom mune når laksefisket starter i juni. Da kommer Kong Harald på besøk for å fiske laks i Eira.

Ikke et ord. Skrevet ønsker imidlertid ikke å si noe om saken, da de ikke gir ut opplysninger om kongefamiliens private program.

Generelt vil jeg si at jeg håper man kan regne på at også kongefamilien har et privatliv, sier assisterende kommunikasjonsjef Svein G. Gjerdalen ved Det kongelige Hoff.

Oppi Næstvedt og Eira. Half Høsten er knapp i kommentarene når vi spør om han ventet kongen på besøk.

– Ja vel, ja? Nei, det kan jeg ikke kommentere, jeg kan bare henvise til Skotet, sier Høsten.

Det samme gjør Torvald Jensen, som er Eresfjordbuen på flytende gård. Oppi han henvise hellig til skotet.

Tror på bra fiske. Men om Eira kan han imidlertid snakke. Og Jensen tror det kan bli bra med fisk i elva i år.

– Særlig i juni. Og vi regner med at det blir bra med fisk i elva. Vi er avhengig av å få en del vann, og det får vi jevnlig med nå. Vi har hatt stormart fra fiske har de 3-4 siste år. I år ble det tatt mellom 100-150 laks per ha. Det er en god del, sier Jensen.

Gjerdens fiskeri i Eira har vært god ut i flere hundre år og Eresfjordbuen ble bygd for engelske fiskelønder i 1800-tallet. Det har vært besøk av folk fra alle verdens hjørner.

Tatt seg opp. Tidligere har Romslåslåse Budstikkets skrevet at den 7 kilometer lange Eira ble delvis demt av mange år ved tallet om Mandalforslagningen

kom i 1970 og at bare tredelen av opprennigingsvandring ville bli tilbake. På tidlig 1990-tall gikk det næsten null, men etter 25 mange år kom omslaget. Siden turistutviklingen har laksen elva i Eresfjord hatt rekordmengde etter rekordmengde i 1991 ble laksefisket i Eira beskrevet som svært bra. Og i år fikk Sten Jakob Syde det som skal den største lakse i Eira på 10 år. På hele 18 kilo.

– Vi håper på 10-15 prosent mer i år enn i år. Det var bare

skilte den gikk ned i havnen, sa Syde til Budstikka etter storfangsten.

Storlaksedag. Kong Harald har tidligere uttalt til NRK at han har en drøm om å ta storlaksen. En laks på over 10 kilo. Så langt Budstikka kjenner til har kongen ikke fisket i Eira tidligere. Han har imidlertid fisket i mange andre lakseelver i Norge. Blant andre Lærdalselva i Sør-Øst, Eira i Nord-Trøndelag og i Alta.

FARSTAD - 2 HYTTETOMTER

Foto: Steve Halsetrønning

Foto: Steve Halsetrønning

Klimaendringer og laksen

Foto: Anders Lamberg

Kvalitetsnorm for villaks

- Vurderes ut fra:
 - oppnåelse av gytebestandsmål og avvik fra normalt høstingspotensial
 - genetisk integritet

Gytebestandsmål og høstingspotensial						
Genetisk integritet		Svært dårlig	Dårlig	Moderat	God	Svært god
	Svært Dårlig					
	Dårlig					
	Moderat					
	God					
	Svært god					

Regulering av fiske etter anadrome laksefisk

Foto: Oddbjørn Helland

Helhetlig vannforvaltning – vannforskriften

- Mål om og økologisk og kjemisk tilstand
- Regionale planer setter miljømål og tiltak
- Resultat av samarbeid mellom ulike myndigheter
- Ligger til vedtak i departementet

Vannkraft

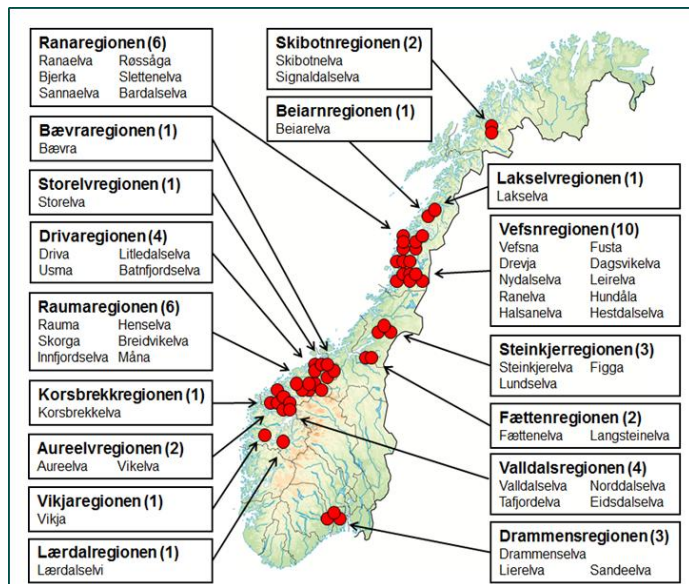
- Verdens «reneste» produksjon av strøm, men ...
- 29 bestander truet eller tapt
- Miljødirektoratet - pålegge undersøkelser og tiltak

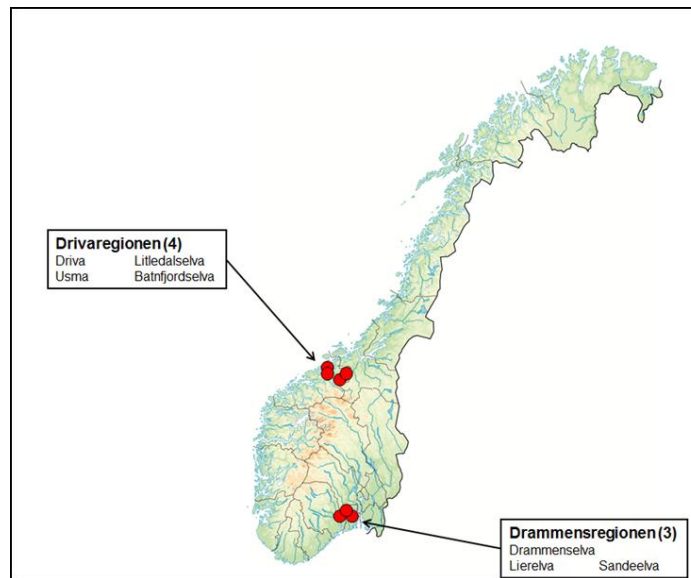
Sautso, Alta. Dam Virdejavri og merking av storlaks (NINA).
Foto: Jarl Koksvik, Miljødirektoratet

Gyrodactylus salaris

Total utbredelse (49 vassdrag)

Mål utbredelse 2016 (7 vassdrag)

Genbank for laks

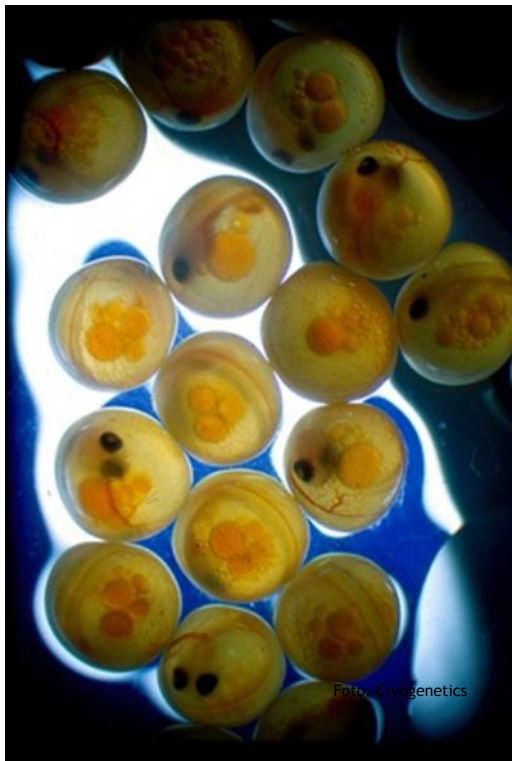
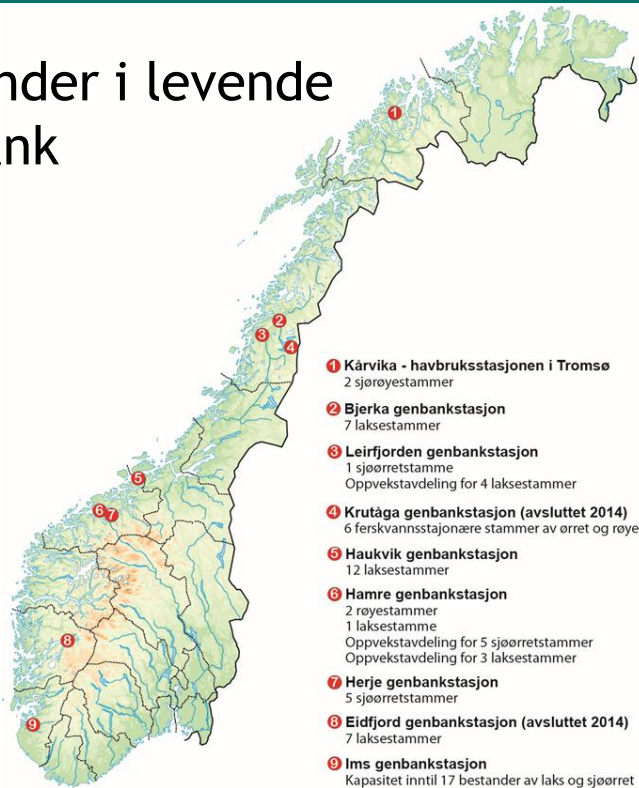

Foto: Cryogenetics

Bestander i levende genbank

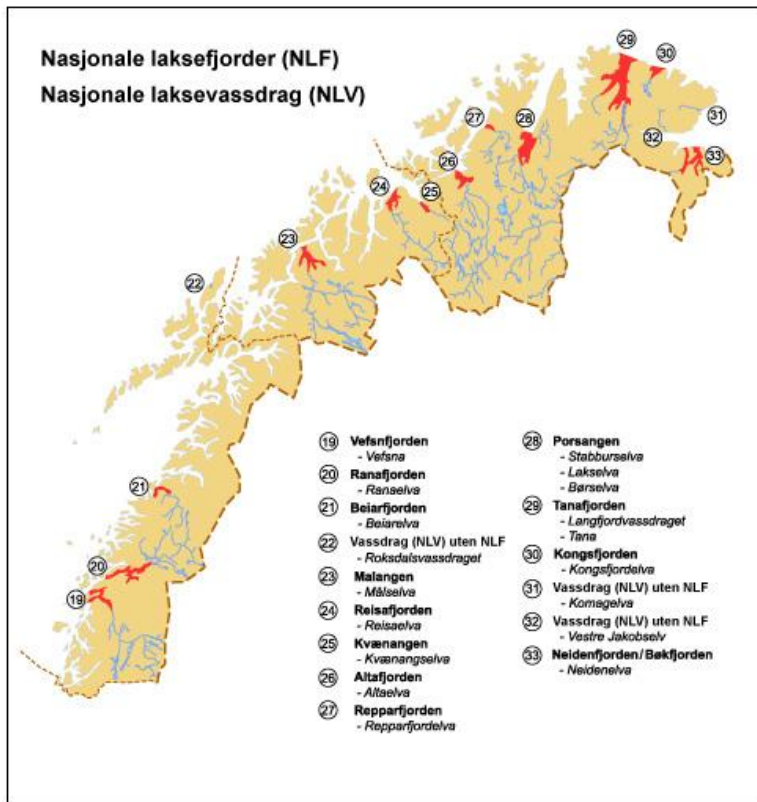
Kalking

- Sørlandet hardest rammet
- Mange vassdrag mistet laksestammene rundt 1970
- Kalking av laksevassdrag startet på 1980-tallet
- I dag kalkes 21 laksevassdrag i Norge

Kalkdoserer i Flekke-Guddalsvassdraget i Sogn og Fjordane
Foto: Hanne Hegseth, Miljødirektoratet

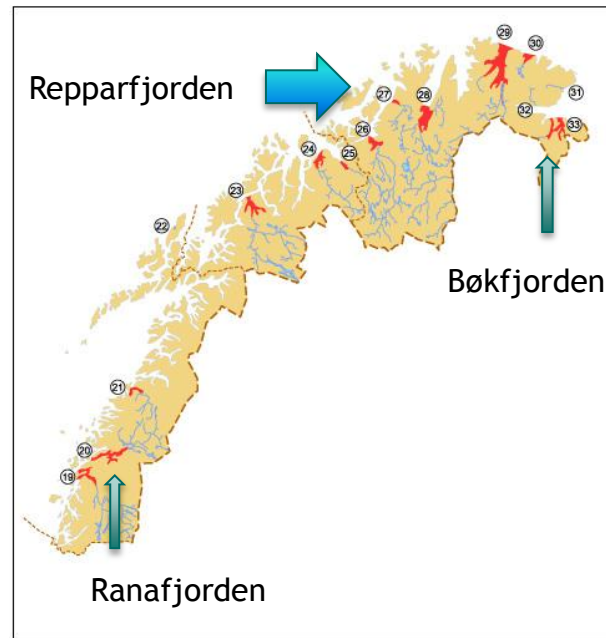
Nasjonale laksevasdrag og -fjorder

Gruvedrift vs nasjonale laksefjorder

Forurensningsloven:

Forurensning forbudt -
tillates etter avveining av
negative miljøeffekter
vurdert i forhold til
positive samfunnsmessige
gevinster

Lus og rømming – vår rolle

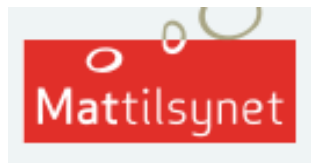

Alta 2015 Foto: Jarl Koksvik, Miljødirektoratet

Sektorsamarbeid

- Tredje sektor
- Fiskerimyndigheter
- Vassdragsmyndigheter
- Landbruksmyndigheter

NATURVERNFORBUNDET

SÁMEDIGGI
SAMETINGET

